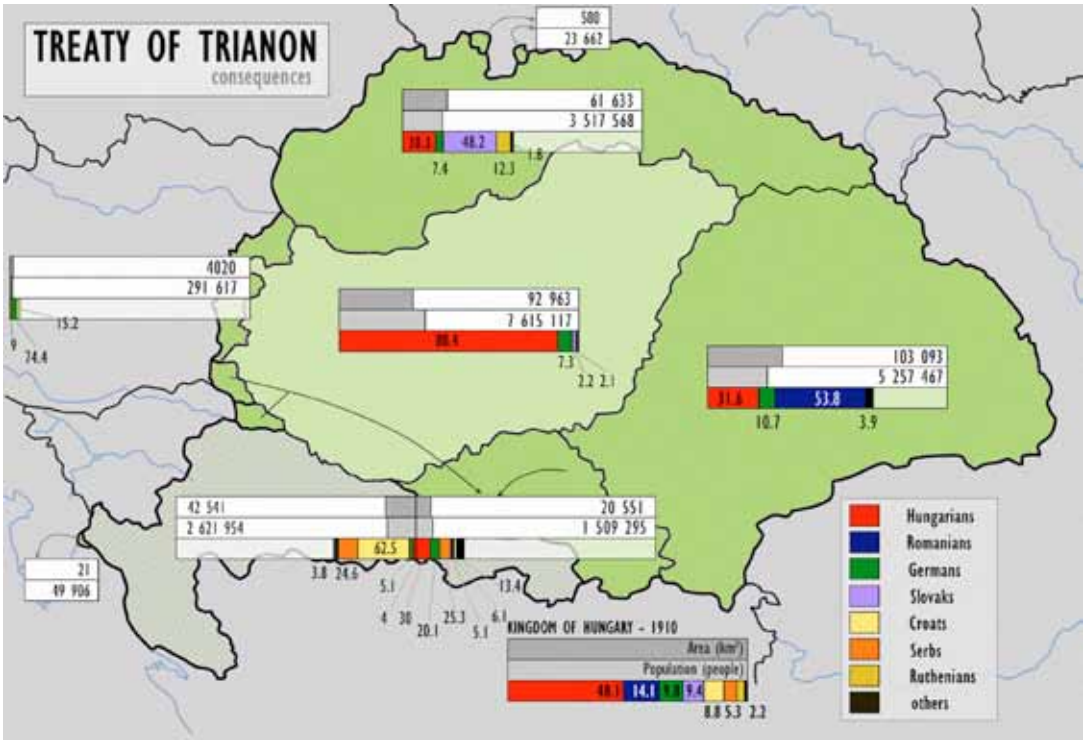
TRIANON

Gábor Ősz, Budapeszt, Węgry

1. Uzupełnij tabelkę.

	NAZWA PAŃSTWA	POWIERZCHNIA	LICZBA MIESZKAŃCÓW	W TYM WĘGRÓW	ODSETEK LUDNOŚCI WĘGIERSKIEJ
1.	Węgry				
2.	Czechosłowacja				
3.	Polska				
4.	Rumunia				
5.	Królestwo Serbów, Chorwatów i Słoweńców (Jugosławia)				
6.	Włochy				
7.	Austria				

Wyjaśnij fragmenty z zapisu z walnego zgromadzenia stolicy Budapesztu z 27 lipca 1920.

„Szanowna Komisjo! Zależy od Was, aby tę niewątpliwie istniejącą sprzeczność usunąć i pokazać, że wielki poeta nie miał racji, że da się stworzyć coś nowego, a przy tym jest możliwe, by połączyć to ze wszystkimi cechami dobroci. Mamy, Szanowna Komisjo, cudowny środek, który nam tą pracę uzasadnia, a jest to idea, za pomocą której włączyliśmy się w kulturę zachodu, za którą przelewaliśmy krew przez wieki, a która nasz kraj utrzymywała z dala od wszystkich cierpień i trudności w ciągu tysięcy lat. Jest to chrześcijańska idea narodowa.
Jeśli nas idea ta poprowadzi jak wyraźny sojusznik, to w głębi wszelkiego zła i cierpienia, w noc wydarzeń, które nas czekają, będziemy w stanie odnaleźć właściwą drogę, którą należy kroczyć. Istnieje jeszcze jedna idea, Szanowna Komisjo: koncepcja wiecznej wspólnoty z odseparowanymi Węgrami. Prowadźmy to miasto tak, jakby było stolicą dawnego, słynnego, jednorodnego wielkiego imperium węgierskiego, a nie okaleczonych Węgier, jeśli odłączeni Węgrzy tutaj powrócą, niech znajdą szczęśliwą stolicę jednorodnych wielkich Węgier.
Szanowna Komisjo! Stoimy tutaj na naszym kalekim terytorium bez przyjaciela, sojusznika, opuszczeni; naszą jedyną pomocą może być tylko własna siła, praca i entuzjazm. W sile tej, w tej idei, muszą zjednoczyć się wszyscy Węgrzy, każdy członek rządu i dopiero, w co wierzę, działalność tej komisji wyniki przyniesie i będzie ona skuteczna.
Aby do tego doszło, aby stolica Węgier była znowu szczęśliwa i wielka, aby była słynną stolicą całych jednorodnych Węgier i aby was w waszej pracy pomysł ten inspirował, uszczęśliwiał i zachęcał, proszę Boga o pomoc“.

1. Zdefiniuj ową „ideę” przedstawioną w tekście. O co się opiera?
2. Zapisz, do czego odwołuje się druga idea?
3. Z którą ideą łączy się ostatni akapit?

Rumuńska okupacja naszej ojczyzny, wspomnienia z tamtego okresu.

Generał Madarescu, dowódca rumuńskich wojsk okupacyjnych, szybko zbuntował się przeciwko misji aliantów, zwanych też państwami Ententy. Amerykańskiego generała Bandholtza chciał przyciągnąć na swoją stronę tym, że mu rumuński król przyzna odznaczenie. Bandholtz w swoim słynnym dzienniku zaznaczył, że żałuje, że nie otrzymał plakatu „Ali Baba i czterdziestu rozbójników“, który by wiernie odzwierciedlał postawę Rumunów. Madarescu w tym czasie powiedział, że ma poparcie setek tysięcy żołnierzy, podczas gdy misja tylko swoje telefony. Angielski główny dowódca odpowiedział, że rzeczywiście, ma tylko telefon i trzy osoby zobowiązane do przestrzegania jego rozkazów. Ale nie może zapomnieć, że jednym z nich jest właśnie on!

H. H. Bandholtz: Napló nem diplomata módra, Magyar Világ Kiadó, 1993, 158 s.

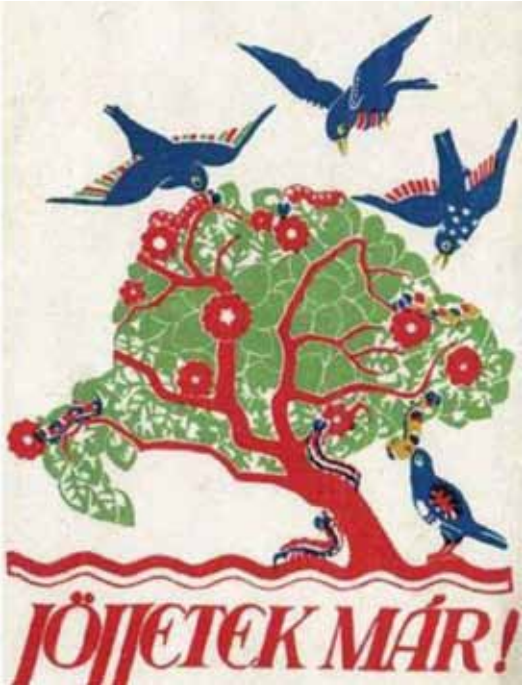
„Uczestnikom!
Jako że aliancka misja wojskowa dostała za zadanie ochronę pamiątek znajdujących się w węgierskim muzeum narodowym w Budapeszcie, klucze znajdziecie u generała Bandholtza, reprezentującego Stany Zjednoczone, który w dniu dzisiejszym staje się dyrektorem...
H. H. Bandholtz
przewodniczący z 5 października 1919“

Bandholtz tábornok felhívása a Nemzeti Múzeum kirablási kísérlete után
(Výzva generála Bandholtza po pokusu vyloupení Maďarského národního muzea), citované dílo, s. 88. a 241.

Odpowiedz na pytania:
1. Czym była misja państw Ententy?
2. Zdobądź informacje o generale Bandholtz.
3. Jak do Węgier dostały się rumuńskie wojska okupacyjne?
4. Przez kogo było okupowane państwo?

W tamtym czasie pojawiły się różne wyobrażenia dotyczące granic Węgier. Część z nich była stworzona tylko tymczasowo, inne były podstawą rokowań, a jeszcze inne zostały tylko w sferze planów.

Dowiedz się:
Które terytorium należało do rumuńskiej strefy roszczeń?
Które terytorium dostałoby się do korytarza?
Które terytorium należało do czechosłowackiej strefy roszczeń?

„Chodźcie no, śmiało!"

Za pomocą pytań zinterpretuj plakat.

1. Co symbolizuje drzewo i jego liście?
2. Kogo symbolizują robaki?
3. Kogo symbolizują ptaki?
4. Co symbolizują kwiaty?
5 Nazwij terytorium znajdujące się na oddzielonych częściach drzewa.